

**UCHWAŁA NR XLI/261/2023
RADY GMINY PRZYRÓW**

z dnia 27 marca 2023 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Przyrów

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 229 pkt 3 kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2022, poz. 2000), uchwała się, co następuje:

§ 1. Z uwagi na to, że sprawa jest rozpoznawana przez Sąd Okręgowy w Częstochowie, Rada Gminy nie podejmuje stanowiska w przedmiocie skargi.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Przyrów do poinformowania podmiotu wnoszącego skargę o sposobie jej załatwienia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Maria Stępień

Uzasadnienie

W dniu 15.02.2023r do tut. Urzędu wpłynęła skarga Pani Małgorzaty Rutkowskiej na działalność Wójta Gminy Przyrów. W skardze Skarżąca wskazała, że w jej ocenie Wójt Gminy Przyrów celowo wnosi środki zaskarżenia od zapadłych w jej sprawach orzeczeń organów rentowych, aby nie wypłacać należnych, w ocenie Skarżącej, składek z tytułu podlegania ubezpieczeniu społecznemu.

Pani Małgorzata Rutkowska od 01.12.2012r do nadal pobiera w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej świadczenie pielęgnacyjne na syna. Pierwsza decyzja w sprawie oraz kolejne były wydawane na podstawie wniosku zainteresowanej oraz złożonych oświadczeń, w tym w szczególności o zaprzestaniu pracy w gospodarstwie rolnym, które zostało złożone razem z wnioskiem o pierwsze świadczenie. Z informacji otrzymanych do KRUS wynika, że Pani Rutkowska podlegała – w dacie wydania decyzji – ubezpieczeniu społecznemu rolników i ubezpieczeniu zdrowotnemu z mocy ustawy jako małżonek rolnika.

W trakcie obowiązywania trzeciej decyzji tj od 01.02.2014r do 31.01.2018r – wydanej na podstawie oświadczenia wnioskodawczyni z dnia 24.02.2014r , którego treść była tożsama z poprzednimi oświadczeniami doszło do zmiany przepisów w zakresie wskazania podmiotu obowiązującego do uiszczenia składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Zgodnie z wyjaśnieniami Ministra Pracy i Polityki Społecznej), że od dnia 1 października 2015r, na mocy ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. poz. 1506), rolnik, małżonek rolnika lub domownik, który prowadził gospodarstwo rolne lub w nim pracował i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników, a następnie dostał świadczenie opiekuńcze z tytułu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, może decydować, gdzie chce podlegać i gdzie będą odprowadzane jego składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe.

Przyznanie zasiłku lub świadczenia wiąże się z zaprzestaniem prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym przez rolnika lub domownika, Pani Rutkowska nie spełniała tego warunku, ponieważ wedle jej oświadczenia pracę w gospodarstwie skończyła w chwili składania pierwszego oświadczenia i wydania pierwszej decyzji tj. w 2013r. Rolnik, małżonek rolnika lub domownik, wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników, a pobierający świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna może, w ciągu 30 dni od wydania decyzji przyznającej odpowiedni zasiłek lub świadczenie, złożyć w dotychczasowej jednostce organizacyjnej KRUS wniosek o objęcie ubezpieczeniem emerytalno-rentowym w KRUS.

W sytuacji, gdy wniosek został złożony w ciągu 30 dni od dnia wydania decyzji przyznającej świadczenie dla opiekuna – osobę taką obejmuje się ubezpieczeniem emerytalno-rentowym na wniosek od dnia przyznania prawa do tego świadczenia, nie wcześniej niż od dnia obowiązywania ustawy tj. od 1 października 2015r.

Osoby, które przed dniem 1 października 2015r nabyły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku dla opiekuna i mają odprowadzane składki do ZUS, będą mogły wrócić do KRUS. Dla tej grupy czas na podjęcie decyzji wynosi 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do dnia 1 kwietnia 2016r.

Wniosek o odstąpienie od ubezpieczenia w ZUS i objęcie ubezpieczeniem emerytalno-rentowym w KRUS należy złożyć wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, który opłaca składki. Składki za osoby podlegające ubezpieczeniu w KRUS, będzie opłacał wójt, burmistrz lub prezydent miasta do czasu uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

Jeśli chodzi o osoby pobierające świadczenie dla opiekuna podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, to obowiązek zgłoszenia tych osób do ubezpieczenia zdrowotnego oraz obowiązek opłacania składek na to ubezpieczenie ciąży na wójcie, burmistrzu lub prezydencie miasta, o ile osoby te, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Z obowiązku zgłoszenia tych osób do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu przyznania im prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna lub świadczenia pielęgnacyjnego zwalnia jedynie status członka rodziny rolnika lub domownika.

Niemniej to rolnik lub domownik powinien zgłosić do ubezpieczenia swojego małżonka jako członka rodziny, o ile nie został on zgłoszony do tego ubezpieczenia przez organ wypłacający świadczenie lub zasiłek.

Wybór ubezpieczenia w ZUS lub w KRUS jest jednorazowy. Niezłożenie wniosku o objęcie ubezpieczeniem emerytalno-rentowym w KRUS skutkuje objęciem ubezpieczeniami: emerytalnym i rentowym w ZUS i brakiem możliwości powrotu do KRUS, w okresie pobierania świadczenia dla opiekuna.

Wybór zaś, czy osoba pobierająca świadczenie lub zasiłek będzie podlegać ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w KRUS lub w ZUS – dotyczy nowych świadczeń, wypłacanych na podstawie decyzji wydanych po dniu wejścia w życie ustawy zmieniającej. Pani Rutkowska miała zaś wydaną decyzję na okres od 01.02.2014r do 31.01.2018r. W okresie wydawania decyzji w/w przepisy nie obowiązywały.

W dniu 12.03.2018r. Pani Rutkowska złożyła w KRUS Placówka Terenowa w Koniecpolu wniosek o objęcie ubezpieczeniem emerytalno-rentowym

w związku z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego -przesłane do tut. ośrodka pomocy. Składki KRUS opłacał GOPS w Przyrowie na podstawie decyzji KRUS.

W dniu 2018-08-28 Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał decyzję o ustaniu ubezpieczenia emerytalno-rentowego w związku z oświadczeniem Pani Rutkowskiej z dnia 18.07.2018r i 14.08.2018r.

o wyłączenie w/w

z ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 02.05.2012r. Od tej decyzji odwołanie zostało złożone przez Wójta Gminy Przyrów. W toku postępowania sądowego, Sąd nie badał skutku złożonego oświadczenia przez Panią Rutkowską, w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym. Skupił się natomiast na określeniu kto – Gmina czy Wójt ma legitymację procesową do złożenia odwołania. W obrocie prawnym pozostaje wyrok, w którym Sąd Okręgowy wskazał, że stroną jest Wójt Gminy Przyrów, natomiast ze stanowiska Sądu Apelacyjnego wynika, że stroną powinna być Gmina Przyrów, a zatem wyrok Sądu Okręgowego został wydany w stosunku do podmiotu, który nie może być stroną postępowania.

Obecnie została wydana decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o objęciu Pani Rutkowskiej ubezpieczeniem społecznym od 1 grudnia 2012r. W decyzji organ w ogóle nie odniósł się do tego, że w dacie wydawania decyzji przez GOPS w Przyrowie Pani Rutkowska podlegała ubezpieczeniem społecznym rolników, a tym samym nie było podstawy do objęcia ubezpieczeniem w ZUS. Z uwagi na to, że w dalszym ciągu nie została jednoznacznie wyjaśniona kwestia tego czy osoba pobierająca świadczenia w oparciu o złożone uprzednio oświadczenia i objęcie ubezpieczeniem w KRUS (w okresie tego ubezpieczenia KRUS wypłacał Pani Rutkowskiej świadczenia) może następnie zrezygnować z podlegania ubezpieczeniom w KRUS na podstawie innego niż dotychczas oświadczenia. Kwestia ta będzie podlegała ocenie w toku postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym pod sygn. akt IV U 12/23. W związku z tym, że objęcie ubezpieczeniem w ZUS Pani Rutkowskiej stosownie do jej wniosku będzie wiązało się z koniecznością wydatkowania środków publicznych i ich przekazaniem do ZUS ustalenie okresu od jakiego takie ubezpieczenie jest zasadne, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, jest niezbędne.

W trakcie pobierania świadczeń z GOPS Pani Rutkowska, zgodnie z zaświadczeniami KRUS podlegała ubezpieczeniom rolników, a zatem nie było podstaw do objęcia jej ubezpieczeniem w ZUS. Ubezpieczenie KRUS ustało na wniosek samej Pani Rutkowskiej, a zatem nie było ono wynikiem działania podmiotu trzeciego.

W celu jednoznacznego ustalenia czy dopuszczalne jest objęcie ubezpieczeniem ZUS, w miejsce dotychczasowego ubezpieczenia KRUS niezbędne jest wydanie orzeczenia przez sąd.